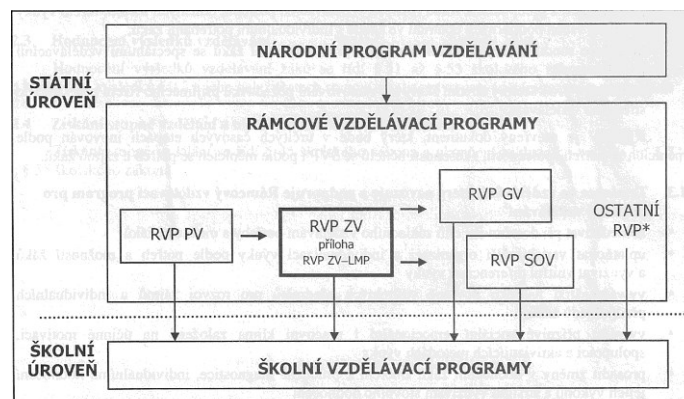

2/ Legislativní rámec vzdělávání v ČR

Hlavní mezinárodní dokumenty v oblasti lidských práv, inkluze a inkluzivního vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

- Všeobecná deklarace lidských práv (1948)
- Úmluva OSN o právech dítěte (1989)
- Prohlášení ze Salamanky a Akční rámec pro speciální vzdělávání (1994)
- Prohlášení OSN o právech osob s postižením (2006)

Existuje samozřejmě velké množství dalších mezinárodních úmluv a prohlášení, např. Úmluva o právech osob s mentálním postižením, atd.

Aktuální legislativa v České republice:

- Školský zákon 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů
 - novela 82/2015 Sb.
 - § 16 Podpora vzdělávání dětí, žáků a studentů se SVP
 - § 116 Školská poradenská zařízení
- Vyhláška č. 72/2005 Sb., ve znění vyhlášky č. 197/2016 Sb. o poskytování

📌 Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních:

▪ § 3 Školská poradenská zařízení:

- a) pedagogicko-psychologická poradna,
- b) speciálně pedagogické centrum.

+

- c) **Střediska výchovné péče** (zákon č. 109/2002 o výkonu ochranné výchovy, ústavní výchovy ve školských zařízeních a o preventivní výchovné péči ve školských zařízeních, novela 383/2005).

Školská poradenská pracoviště (příloha č. 3 vyhlášky č. 72/2005 Sb.):

- a) výchovný poradce,
- b) školní metodik prevence,
- c) školní psycholog,

d) školní speciální pedagog.

- poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- Vyhláška č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných – účinnost od 1.9.2016
 - podpůrná opatření
 - individuální vzdělávací plán (IVP)
 - plán pedagogické podpory (PIPP)
 - asistent pedagoga
 - doporučení (z vyšetření ze školského poradenského zařízení)
 - postup při poskytování podpůrných opatření (PO) 1. st. / 2.-5. st.
 - organizace vzdělávání žáků s přiznanými PO
 - pravidla vzdělávání žáků uvedených v § 16 odst. 9 zákona
 - nadaný a mimořádně nadaný žák
 - **její přílohy – pomůcky – hlavně 1. a 2. st., IVP, PIPP (plán pedagogické podpory)**
 - **a její novela 270/2017 Sb.**
 -

Aktuální národní dokumenty

- **Akční plán inkluzivního vzdělávání 2016-2018**
 - *Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020*
 - *5 strategických cest pro vzdělávací systém*
 - *detailně popsány vize, plánované aktivity podpory, projekty...*
- **Národní program vzdělávání (Bílá kniha, 2001,...)**
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky
- **Rámcový vzdělávací programy (RVP)**
- ✓ **Pro každý obor vzdělání v předškolním, základním, středním, základním uměleckém a jazykovém vzdělání.**

Stanovují:

- Vzdělávací obsah.
 - Formy, délku vzdělání.
 - Klíčové kompetence, vzdělávací oblasti.
 - Podmínky vzdělávání a jeho ukončení.
 - Organizační uspořádání, profesní profil.
 - Zásady pro tvorbu ŠVP.
 - Podmínky pro vzdělávání žáků se SVP.
 - Materiální, personální, organizační podmínky.
-
- ✓ Musí odpovídat poznatkům pedagogiky, psychologie a dalších disciplín.
 - ✓ Vydávány Ministerstvem ⇒ MŠMT.

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání

- část D; kapitola 8 - vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
 - vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními (PO)
 - systém péče o žáky s přiznanými PO
 - podmínky vzdělávání žáků s přiznanými PO
- část D; kapitola 9 - vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných
 - definují podmínky vzdělávání

Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělání základní škola speciální

Školní vzdělávací programy (ŠVP) § 5 školského zákona:

- ✓ Musí být v souladu s příslušným RVP.

Stanovují:

- Identifikační údaje školy (název, zřizovatel).
- Charakteristika školy (velikost, vybavení školy, spolupráce s jinými školami, s rodiči, projekty),
- Charakteristika ŠVP (zaměření školy, výchovně vzdělávací strategie, zabezpečení výuky žáků se SVP, zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných, začlenění průřezových témat.
- Učební plán.
- Učební osnovy (charakteristika a obsah vyučovacích předmětů).
- Hodnocení a autoevaluace školy.
- ✓ Vydávány ředitelem školy, školského zařízení.

Poznámka: Medicínský a sociální model postižení

Inkluze (UNESCO, 2005)

- proces vytváření optimálních podmínek pro různorodé potřeby žáků prostřednictvím většího zapojení žáků do vzdělávání, kulturního a společenského života a minimalizace vyčlenění (exkluze) v rámci vzdělání a ze vzdělání

Definice inkluze je asi tolik, co pohledů na ni. Můžete se podívat také do Indexu inkluze od Bootha a Ainscowa, knih prof. Lechty, doc. Hájkové, prof. Vítkové, atd.

Inkluze ve školním prostředí

- Je to snaha o co možná **společnou edukaci postižených a nepostižených žáků**
- Je to snaha poskytnout v **různých formách výchovu a vzdělání jedinců se speciálními potřebami v co možná nejméně restriktivním prostředí**, které optimálně odpovídá jeho potřebám

Výzkumy ukazují, že osobní postoje a přesvědčení učitelů ve značné míře ovlivňují způsob výuky, očekávání od žáků a komunikaci s nimi. Každý pedagog by si měl být vědom toho, jaké jsou jeho postoje a jakým způsobem mohou jeho pedagogickou práci ovlivňovat. Proto nabízíme několik otázek k zamyšlení.

Seznam použité literatury:

- Školský zákon 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů
 - novela 82/2015 Sb.
- Vyhláška č. 72/2005, ve znění vyhlášky č. 197/2016 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- Vyhláška č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných – účinnost od 1.9.2016
 - novela č. 270/2017 Sb. a č. 416/2017 Sb. - obě novely mění kmenovou vyhlášku č. 27/2016 Sb.
 - doporučuji vyhledat kompletní znění platné od 1.1.2018
- Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
- Akční plán inkluzivního vzdělávání 2016-2018
- Bílá kniha
- Dokumentový server MŠMT a MZ - legislativa